

FO-03-028**Sala kommun använder miljöskaktionsavgift som dyr förseningsavgift****Fallet**

Kent Hjertröm driver företaget Glädjens Hus AB¹ som är ägare av en kontorsfastighet i Sala². I fastigheten finns en luftkonditioneringsutrustning, vilken drivs med så kallat köldmedium. Köldmedier är substanser som finns i olika kemiska sammansättningar och klassas som miljöfarliga³. Därför är alla ägare av kylaggregat som innehåller mer än tio kilo köldmedium skyldiga att upprätta en så kallad kontrollrapport⁴. Kontrollen får endast utföras av ett ackrediterat kontrollorgan⁵. En kontrollrapport för år ska redovisas till miljöförvaltningen i aktuell kommun senast den 31 mars år två (se Fakta).

Den 6 november 2002 anlidade Kent Hjertröm ABB Building Systems AB, som är ackrediterade kontrollanter av köldmedier. Kontrollen genomfördes utan anmärkning, kontrollrapport upprättades och Kent Hjertröm fick ett exemplar av rapporten⁶. Eftersom han var ägare till fastigheten där kontrollen gjorts skulle han skicka in rapporten till miljöförvaltningen. Han hade dock fått uppfattningen att ABB skulle göra detta, varför rapporten inte kom att skickas in till kommunen inom lagstadgad tid.

Den 11 juni fick Kent Hjertröm ett brev från kommunens miljöförvaltning som upplyste om att kontrollrapport för Glädjens Hus AB:s fastighet för år 2002 inte redovisats och att underlåtenhet att fullgöra rapportskyldighet var förenat med en miljöskaktionsavgift på 5 000 kronor⁷.

Den 1 juli inkom rapporten till miljöförvaltningen. Den 24 september beslutade miljönämnden att påföra Glädjens Hus AB 5 000 kronor i miljöskaktionsavgift⁸. Nämnden beslutade också göra en åtalsanmälan om miljöbrott till åklagare. Beslutet om miljöskaktionsavgift kommer att överklagas till miljödomstolen.

Fastigheten har inte haft några hyresgäster under det aktuella året varför den aktuella luftkonditioneringsanläggningen inte varit i drift.

Företagarombudsmannens bedömning

- 5 000 kronor i miljöskaktionsavgift står inte i rimlig proportion till den eventuella skadan av en försenad kontrollrapport. I synnerhet inte när kontrollen genomförts i korrekt ordning utan anmärkning. Något miljöhot har aldrig förelegat. Miljöskaktionsavgiftens enda funktion i det aktuella fallet är att utgöra en mycket dyr

¹ Organisationsnummer 556346-8551

² Fastighetsbeteckning Blyet 7

³ Statens naturvårdsverks föreskrifter om kyl- och värmepumpänläggningar innehållande CFC, övriga CFC, haloner, HCFC och HFC ("köldmediekungörelsen"); SNFS (1992:16)

⁴ Statens naturvårdsverks föreskrifter SNFS (1997:3)

⁵ Utfärdare är Swedac Ackreditering

⁶ ABB Building Systems AB Kontrollrapport 840:2128

⁷ Tjänsteskrivelse Sala kommun, diarienummer 2003:526

⁸ Bygg- och miljönämnden, Sala kommun § 250

påminnelseavgift. Kommunen borde därför tillämpa miljöbalkens oskälighetsrekvisit och avstå från att påföra miljöstraffavgiften.

- Att kommunen förutom att påföra miljöstraffavgift även gör en åtalsanmälan om miljöbrott innebär att Kent Hjertröm också kan komma att dömas till böter i allmän domstol. Med hänsyn till den redan påförda miljöstraffavgiften är kommunens åtalsanmälan svårförståeligt. Det gör att Kent Hjertröm kan komma att bestraffas två gånger för samma brott, något som strider mot allmänt rättsmedvetande och som kan vara ett brott mot EU-rätten.
- Om en försenad miljöanmälan överlämnas till åklagare kan det leda till dom för miljöbrott. Påföljden är normalt dagsböter till en storlek jämförbart med misshandelsbrott eller stöld. Det kan innebära hinder att få vissa anställningar eller uppdrag där personkontroll genomförs. De betyder också svårigheter att resa till en del länder, till exempel USA. Ett sådant reseförbud kan i sig medföra svårigheter att göra affärer i andra länder. Detta är inte en rimlig påföljd för en försenad blankett.

I Företagarombudsmannens bedömning av ärendet deltog Tommy Adamsson, Roland Armholt, Patrik Engellau, Camille Forslund, Lars I Jansson, Edward Waller och Monica Werenfels-Röttorp.

Fakta

Statens naturvårdsverks föreskrifter SNFS (1997:3)

16 § För stationära anläggningar gäller att resultaten från den återkommande kontrollen årligen, dock senast den 31 mars varje efterföljande år, skall rapporteras till den lokala tillsynsmyndigheten, om den sammanlagda köldmediemängden överstiger 10 kg. I sammanlagd köldmediemängd inräknas inte stationära enhetsaggregat med högst 3 kg köldmedium.

Miljöbalk (1998:808) 30 kap:

1 § Miljöstraffavgift skall tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet. Miljöstraffavgift skall dock inte tas ut om det är uppenbart oskäligt

3 § Tillsynsmyndigheten [kommunen] beslutar om miljöstraffavgift.